

Nyilatkozatok az iparosok és kereskedők politikai szervezkedéséről.

(Saját tudósítónktól.) A Délmagyarország pénteki száma részletes tudósításban számolt be arról, hogy a kereskedők és iparosok az ipartestület helyiségében csütörtökön egy előértekezlet keretében új pártalakítási mozgalmat, illetve politikai szervezkedést kezdtek. Az új politikai mozgalom városszerte élénk érdeklődést keltett. Különösen újszerűsége tűnt föl mindenkinek; Magyarországon még nincs ilyen közgazdasági alapon álló politikai párt; és a szervezkedést máris igen sokféleképpen kommentálták. A Délmagyarország munkatársa éppen az általános érdeklődésre való tekintettel kérdést intézett Wimmer Fülöphöz, hogy miképpen gondolják a megalakulást, hogy képzelik el a szervezkedést s hogy körülbelül mikorra várható ennek az új szervezkedésnek teljes megalakulása?

Wimmer Fülöp munkatársunk kérdéseire a következőket mondta:

— Tulajdonképpen nem pártról, hanem új szervezetről van szó, amely általában a választásoknál, de különösen a legközelebbi általános választásoknál lépne porondra.

— Közölni kívánom még, hogy az ülésről kiadott kommuniké helyenkint téves volt. Nem mondtam, hogy az új választási törvényt helyeslem; ellenkezőleg, azt hangsúlyoztam, hogy nem tudjuk, az a törvény hova fog vezetni.

— Mint azt közölték már, az előértekezleten megválasztottuk az előkészítő bizottságot. Ebbe a bizottságba azért választottuk meg a megválasztottakat, hogy mint különböző érdekcsoportok vezetői, képviselői, folytassák az új szervezetnek a propagandát addig is, amíg mindenki hazajön a nyári vakációról és 2—3, esetleg 3—4, hét múlva megtörténhetik a végleges szervezkedés egy nagygyűlés keretében. Azt akarjuk, hogy szervezetünk teljesen készen álljon arra az esetre, ha netalán össze elrendelnék az általános választásokat.

— Az új szervezkedés liberális választójogot kíván, előtérben a közgazdasági kérdésekkel.

Nagyon érdekesek még azok a nyilatkozatok, amelyeket az új szervezkedésről a különböző szegedi pártok vezetői tettek előtünk. Dr. Becsey Károly nyilatkozata a következő:

— Az én véleményem szerint ennek a szervezkedésnek nincs létjogosultsága, mert a kereskedők és iparosok érdekeit a függetlenségi párt programszerűen szem előtt tartotta eddig is. A kereskedőknek és iparosoknak legfőbb érdeke az önálló vámterület létesítése, ám a függetlenségi pártnak ez állandó programja, amelyért energikusan küzdünk is.

— Véleményem szerint ezek az urak megmaradhatnak a függetlenségi pártban, a minthogy eddig is abban voltak és amely párt nagyon hatékonyan támogatta őket.

Dr. Cserő Ede a következőket mondja:

— A magam részéről nagyon egészséges dolognak tartom a kereskedők és iparosok ezt a szervezkedését és nem látok ellentétet az új szervezet és a nemzeti munkapárt programja között. A munkapárt is a választójog legszélesebb kiterjesztéséért agitál, de a nemzeti érdekek teljes megóvása mellett. A mely egyesülés ilyen célt tűzött ki, azt csak üdvözölhetem, helyeselhetem. Még inkább üdvös dolognak tartom azonban azt, hogy a kereskedők és iparosok a képviselőházban képviseltetni akarják magukat. Régóta érezhető ugyanis, hogy a Házban tulok a jogász, de a városi érdekképviselések hiányzanak. Ismétlem, ez a szervezkedési mozgalom a lehető legegészségesebb.

Dr. Kósó István ezeket mondta:

— Én határozott véleményt mondani nem tudok. Nem ismerem még annyi céljaikat, szervezetüket és érveiket, amelyekkel az új szervezkedés szükségességét bizonyítják, hogy határozott véleményt mondhasak. Ugy látom, átmenetről van szó. Talán nem akartak egyenesen a blokkba belépni és ilyen átmeneti megoldást választottak. Lehet azonban, hogy a valódi cél az, hogy az ipari és kereskedelmi érdekek védelméért, intézményesen is biztosítsák.

Felhatalmazást kért, hogy alkalmas időben az ülést meghirdethesse és javasolja, hogy annak napirendjéről a további teendők megbeszélését tűzzék ki. A Ház elfogadta az elnöki előterjesztést. Juriga Nándor személyes kérdésben akart felszólalni, miután azonban már a napirendet letárgyalták, az elnök nem engedte meg. Az ülés ezután véget ért.

(A miniszterelnök bécsi tanácskozásai.)

A Magyar Tudósító jelenti: Gróf Esterházy Mór miniszterelnök a mai nap folyamán tanácskozott Czernin külügyminiszterrel, Stöcker-Steiner hadügyminiszterrel, Landwehr tábornokkal, a közlélmzési bizottság elnökével. A miniszterelnök holnap még Bécsben marad. Délután megjelenik a királynál kihallgatáson és este visszautazik Budapestre.

(A horvát bán Budapesten.)

A horvát bán ma hosszasan tanácskozott gróf Zichy Aladár horvát miniszterrel. Délután az egyes szakminisztériumokban folytatott tanácskozást és este visszautazott Zágrábba.

(Szász Károly a Ház elnapolásáról.)

Szász Károly, a képviselőház elnöke az újságírók előtt a következő nyilatkozatot tette:

— A képviselőházat újra összehívom, mielőst a főrendiház letárgyalta a képviselőház által letárgyalt javaslatokat. Ez csupán formális ülés lesz a további teendők megbeszélésére. Ezután következik a nyári szünet, amelynek tartama bizonytalan. A képviselőházat nem királyi kézirat napolják el, hanem önmaga napolja el magát.

(Tisza és Andrássy visszavonulnak a politikától.)

A képviselőház folyosóján azt beszéltek, hogy gróf Tisza István teljesen visszavonul a politikától és mint ezredes a harcra megy. Nem akar pártjának útjában állni, hogy a választójog kérdésében mindenki szabadon nyilváníthassa véleményét. Hír szerint Andrássy is visszavonul a politikától, miután az utóbbi események nagyon elkedvetlenítették.

(Megkezdtek a választójogi reform kidolgozását.)

Hír szerint a miniszterelnök holnap jelentést tesz a királynak arról, hogy a minisztérium megkezdte a választójogi reform előkészítését. A főispánok kinevezésének második turnusa legközelebb meg fog jelenni a hivatalos lapban.

(A Ház legközelebbi ülése.) A képviselőházban letárgyalt javaslatokat a főrendiház csak a jövő héten fogja tárgyalni. Így valószínű, hogy a képviselőház formális ülése csak a jövő hét végén, előreláthatólag szombaton lesz.

(Közlélmzési minisztérium.) Hír szerint a közlélmzési hivatal közlélmzési minisztériummá fogják átalakítani. Ennek a tárca nélküli minisztériumnak betöltésére gróf Hadik Jánossal fognak tárgyalni. A mennyiben a terv nem sikerülne, akkor megmarad a közlélmzési hivatal, amelynek legkomolyabb elnökjelöltje Bartha vezérkari alezredes.

LEGUJABB.

GENF: A Novoja Vremja azt írja, hogy Oroszország csak addig folytatja a háborút, amíg célját Lemberg elfoglalást el nem érte.

ZÜRICH: A Temps jelenti, hogy Mittau környékén legközelebb fontos hadműveletek várhatók.

STOCKHOLM: Kerenszki hadügyminiszter az offenzíva kezdete óta a fronton tartózkodik és sokszor a legelső árkokban lelkesíti a katonákat. A taktikai hibákat elkövető tiszteket megfenyíti. Legutóbb egy finn tábornokot megfosztott állásától.

ROTTERDAM: A Reuter-ügynökség jelenti, hogy a Chilka nevű angol gőzös a nyílt tengeren kigyulladt. A hajón 15 európai és 1200 benszüllött utas volt, ezeket elvesztettnek tekintik.

SAJTÓHADISZÁLLÁS: Az orosz vezérkar legutóbbi jelentése szerint a június 8., 9., 10-iki harcokban tízezer foglyot ejtettek. Nyolcvan ágyút, köztük 12 nehéz ágyút zsákmányoltak.

SAJTÓHADISZÁLLÁS jelenti 13-ikán este: Kalmustól délkeletre helyi jellegű harcok. A Dnyesztertől délkeletre az orosz tüzéségi tevékenység megújult.

BERLIN: A Wolff-ügynökség jelenti 13-ikán este: A Champagneban tart az élénk tüzési harc. Keleten a tüzéségi tevékenység a Zlota-Lipa és a Narajovka között megnövekedett. A Dnyesztertől délkeletre a helyzet kisebb csatározások mellett változatlan.

GENF: A Petit Parisien jelenti: Take Jonescu, Bratianu, Cantacusen és Stratin miniszterek benyújtották lemondásukat.

POLITIKAI HIREK.

— Budapesti tudósítónk telefonjelentése. —

(A képviselőház ülése.) A képviselőház ma öt perces ülést tartott. Szász Károly elnök negyedégykor nyitotta meg az ülést. Csermák Ernő az összeférhetetlenségi bizottság tagja letette az esküt. Ezután áttértek a napirendre. Harmadszori olvasásban egyhangúlag elfogadták a minisztériumok szaporításáról és a nyereségykölsönről szóló törvényjavaslatokat. Az elnök ezután jelentette, hogy határozott napot a legközelebbi ülésre nem tud javasolni, mert a kormánnyal úgy állapodott meg, hogy a Ház csak az előbb elfogadott javaslatok főrendiházi letárgyalása után tartson ülést.